

CUPRINS

<i>Cuvânt-înainte</i>	13
-----------------------------	----

CAPITOLUL I TEORIA GENERALĂ A IMPOZITELOR

Secțiunea I

Caracterizarea generală a impozitelor și taxelor

1. Considerații introductive	15
1.1. Necesitatea impozitului	15
1.2. Definirea impozitului și taxelor	17
2. Sistemul fiscal și politica fiscală	20
2.1. Definirea sistemului fiscal	20
2.2. Politica fiscală	23
2.3. Principii de bază ale sistemului fiscal	25
3. Categoriile de impozite și de contribuabili	29
3.1. Clasificarea impozitelor și taxelor	29
3.2. Categoriile de contribuabili și impozitele datorate de către aceștia	33
3.2.1. Persoanele juridice	34
3.2.2. Contribuabilii din grupele I și II	34
3.2.3. Persoanele fizice	35
3.2.4. Sisteme fiscale naționale europene	36

Secțiunea II

Definiții ale termenilor comuni

1. Definirea principalelor elemente ale impunerii	37
1.1. Subiectul impozabil (contribuabilul)	37

1.2. Plătitorul de impozit	38
1.3. Baza impozabilă	39
1.4. Cota de impunere	40
1.5. Rezident/nerezident	40
1.6. Sediul permanent	41
1.7. Evaziune fiscală	41
2. Definierea legală a unor termeni comuni.....	42
3. Noțiunea de sediu permanent	50
3.1. Sediul permanent presupune	50
3.2. Sediul permanent nu presupune	50
3.3. Derogări	51
3.4. Sediul permanent în România	52
3.5. Convențiile pentru evitarea dublei impuneri	52
4. Moneda de plată și de calcul. Veniturile în natură	53
4.1. Moneda de plată și de calcul	53
4.2. Veniturile în natură	53
5. Prețurile de transfer.....	54
5.1. Tranzacții între persoane afiliate	54
5.2. Metode de estimare a prețului de piață al tranzacțiilor	56

Secțiunea III

Tehnici de impunere a beneficiilor societăților și a venitului net al persoanelor fizice

1. Tehnici de impunere a beneficiilor societăților	57
1.1. Aspecte generale	57
1.2. Motivația impunerii beneficiului realizat	58
1.3. Diversitatea tehnicilor de impunere a beneficiului societăților	59
2. Tehnici de impunere a venitului net	63
2.1. Aspecte generale	63
2.2. Factori care influențează asupra tehnicii de impunere	64
2.3. Principii de determinare și caracterizare a venitului impozabil	66

CAPITOLUL II
IMPOZITUL PE VENIT
DATORAT DE PERSOANE FIZICE

Secțiunea I

Considerații introductive

1.1. Principii specifice impozitului pe venit	69
1.2. Particularități ale impozitului pe venit	70
1.3. Tipuri de impozitare	71
1.4. Cadrul juridic general	72
1.5. Venituri obținute din România	73

Secțiunea II

Elemente comune impozitului pe venit

2.1. Contribuabili	76
2.2. Sfera de cuprindere a impozitului	77
2.3. Obiectul impunerii	78
2.3.1. Venituri impozabile	78
2.3.2. Venituri neimpozabile	79
2.4. Perioada impozabilă și cotele de impunere	83
2.4.1. Perioada impozabilă	83
2.4.2. Cotele de impunere	83
2.5. Stabilirea deducerilor personale și a sumelor fixe	86

Secțiunea III

Venituri din activități independente

3.1. Definirea venitului	87
3.2. Metode de determinare	88
3.2.1. Determinarea venitului net pe baza contabilității în partidă simplă	88
3.2.2. Determinarea venitului net anual pe baza normelor de venit	93
3.2.3. Determinarea venitului net anual din drepturi de proprietate intelectuală	94

3.3. Reținerea la sursă a impozitului reprezentând plăți anticipate (stopaj la sursă) pentru unele venituri din activități independente	95
3.4. Impozitarea venitului net din activități independente	96

Secțiunea IV

Venituri din salarii

4.1. Definirea veniturilor	97
4.2. Deducerea personală	103
4.3. Determinarea impozitului pe venitul din salarii	105
4.4. Termenul de plată a impozitului	106
4.5. Deducerea sumelor economisite colectiv	106
4.6. Fișe fiscale	107
4.7. Plata impozitului pentru anumite venituri salariale	107

Secțiunea V

Trăsături specifice celorlaltor categorii de venituri

5.1. Venituri din cedarea folosinței bunurilor	108
5.1.1. Definirea veniturilor	108
5.1.2. Determinarea venitului net anual	108
5.1.3. Plăți anticipate de impozit	109
5.2. Venituri din investiții	109
5.2.1. Definirea veniturilor	109
5.2.2. Determinarea venitului din investiții	110
5.2.3. Reținerea impozitului din venituri din investiții	112
5.3. Venituri din pensii	116
5.3.1. Definirea veniturilor	116
5.3.2. Determinarea venitului și reținerea impozitului	116
5.4. Venituri din activități agricole	117
5.4.1. Definirea veniturilor	117
5.4.2. Determinarea venitului net	118
5.4.3. Calculul și plata impozitului	119
5.5. Venituri din premii și din jocuri de noroc	120
5.5.1. Definirea veniturilor	120
5.5.2. Determinarea venitului net	121
5.5.3. Cota de impunere și reținerea impozitului	121

5.6. Venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal	122
5.6.1. Un nou sistem de impunere	122
5.6.2. Definierea venitului, a contribuabilului și a impozitului	122
5.6.3. Calculul impozitului și plata acestuia	125
5.6.4. Rectificarea impozitului	126
5.7. Venituri din alte surse	127
5.7.1. Definierea veniturilor	127
5.7.2. Calculul impozitului și termenul de plată	128

Secțiunea VI

Venitul net anual impozabil și impozitarea acestuia

6.1. Determinarea venitului net anual impozabil	129
6.2. Declarații de venit estimat	130
6.3. Stabilirea plăților anticipate de impozit	131
6.4. Declarația privind venitul realizat	132
6.5. Stabilirea și plata impozitului pe venitul net anual impozabil	133

Secțiunea VII

Proprietatea comună și asociațiile fără personalitate juridică

7.1. Venituri din bunuri sau drepturi care sunt deținute în comun	135
7.2. Asocieri fără personalitate juridică	136

Secțiunea VIII

Aspecte fiscale internaționale

8.1. Venituri ale persoanelor fizice nerezidente din activități independente	140
8.2. Venituri ale persoanelor fizice nerezidente din activități dependente	141
8.3. Alte venituri ale persoanelor fizice nerezidente	146
8.4. Venituri obținute din străinătate a căror impunere în România este finală	147
8.5. Creditul fiscal extern	148

Secțiunea IX	
Obligații declarative ale plătitorilor de venituri cu reținere la sursă	151

**CAPITOLUL III
IMPOZITUL PE VENITURILE
MICROÎNTRERINDERILOR**

1. Considerații introductive	152
2. Definirea contribuabilului	154
3. Opțiunea de a plăti impozitul pe veniturile microîntreprinderilor	155
4. Anul fiscal	156
5. Natura juridică a impozitului	157
6. Cota și baza de impunere	159
7. Procedura de declarare a opțiunii	160
8. Plata impozitului și declarația fiscală	162
9. Impozitarea persoanelor fizice asociate	162
10. Amortizarea	163
11. Concluzii. Avantaje. Dezavantaje	163

**CAPITOLUL IV
IMPOZITUL ASUPRA NEREZIDENTILOR
ȘI IMPOZITUL PE REPREZENTANȚE**

1. Aspecte generale	165
2. Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți	165
2.1. Subiectul impunerii	165
2.2. Regimul fiscal general aplicabil nerezidenților	166
2.3. Regimul fiscal special aplicabil unor venituri realizate de nerezidenți	167
2.4. Contribuabili. Sfera de cuprindere a impozitului	167
2.5. Categoriile de venituri impozabile	168
2.6. Cotele de impunere și reținerea impozitului	171
2.7. Scutiri de la plata impozitului	174
2.8. Coroborarea prevederilor Codului Fiscal cu cele ale convențiilor de evitare a dublei impuneri	176
2.8.1. Aplicarea convențiilor fiscale în dreptul intern	176
2.8.2. Cota de impozit aplicabilă	178

2.8.3. Certificatul de rezidență fiscală	181
2.8.4. Declarații anuale	183
2.8.5. Certificat de atestare	184
3. Impozitul pe reprezentanțe	184
3.1. Organizarea de reprezentanțe	184
3.2. Regimul fiscal anterior	185
3.3. Contribuabili	185
3.4. Stabilirea impozitului	186
3.5. Plata impozitului. Declarații fiscale.....	187
3.6. Conducerea contabilității	188

CAPITOLUL V DREPT FISCAL INTERNAȚIONAL

Secțiunea I

Suveranitatea fiscală și sistemul fiscal

1. Intensificarea și diversificarea relațiilor internaționale	190
2. Globalizarea economiei	192
3. Raportul dintre „mondialism” și „suveranitarism”.....	197
4. Conceptul de suveranitate fiscală și sistem fiscal	199
5. Teritoriul fiscal	202
6. Complexitatea și diversitatea reglementărilor fiscale naționale	204

Secțiunea II

Fenomenul și conceptul de dublă impunere

1. Fenomenul de dublă impunere	206
2. Formele dublei impuneri	209
3. Concepțiile (criteriile) teritorială și globală ce stau la baza impunerii	212
4. Necesitatea eliminării dublei impuneri juridice internaționale ...	215

Secțiunea III

Izvoarele dreptului fiscal internațional

1. Caracterizare generală	218
2. Măsuri legislative unilaterale	219
3. Convenții internaționale	222
3.1. Categoriile de convenții și natura lor.....	222
3.2. Noțiune. Scurt istoric	224

4. Cutumă	230
5. Jurisprudență	230
6. Doctrină fiscală	232

Secțiunea IV

Măsuri fiscale adoptate de Uniunea Europeană

1. Coordonarea sistemelor fiscale ale statelor membre	234
2. Convenția cu privire la eliminarea dublei impuneri în legătură cu corectarea profiturilor întreprinderilor asociate (denumită și Convenția de arbitraj) (90/436/EEC)	235
3. Directiva asupra întreprinderii-mamă și a filialelor din state membre diferite (90/435/EEC)	238
4. Dreptul de dublă impunere internațională ca ramură de drept	239

Secțiunea V

Particularități ale convențiilor

1. Importanța convențiilor fiscale	241
2. Principalele trăsături ale convențiilor pentru evitarea dublei impuneri internaționale	242
2.1. Proiectul de Convenție-model OECD	242
2.2. Reguli stabilite prin convențiile de evitare a dublei impuneri	243
2.3. Metode de evitare a dublei impuneri	247
2.3.1. Metoda scutirii	247
2.3.2. Metoda creditării	248
2.4. Prevedere specială în convențiile bilaterale încheiate de România	250
2.5. Convenții multilaterale	250
<i>Anexă: Lista convențiilor fiscale în vigoare încheiate de România</i>	252
<i>Întrebări recapitulative</i>	256
<i>Bibliografie</i>	259